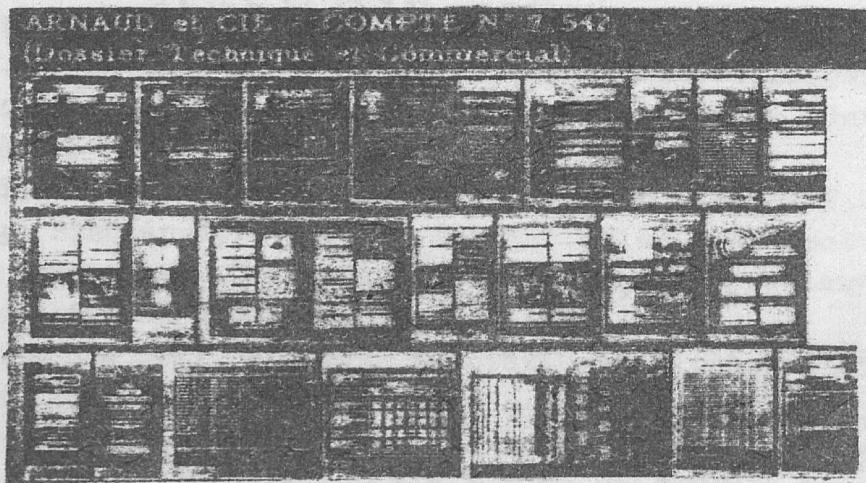


szíthetők egymás mellé. A készülék fixen felszerelt megvilágításmérővel van felszerelve.

Ebből a készülékből egyelőre csak néhány darabot gyártottak és ezek a gépek is kipróbálás alatt állanak. Megjegyezzük egyébként, hogy ez a gyár



készíti a Normic nevű kamerát, amely szintén 75 x 125 mm-es filmre dolgozik és elsősorban tervrajzok fényképezésére szolgál. A Normic nevű berendezésből a világ minden részében több mint 60 darab működik. Az igazgató tájékoztatása szerint az utolsó évben a Szovjetunió is vásárolt néhány darabot. (BR)

---

## "VIDEOSONIC"

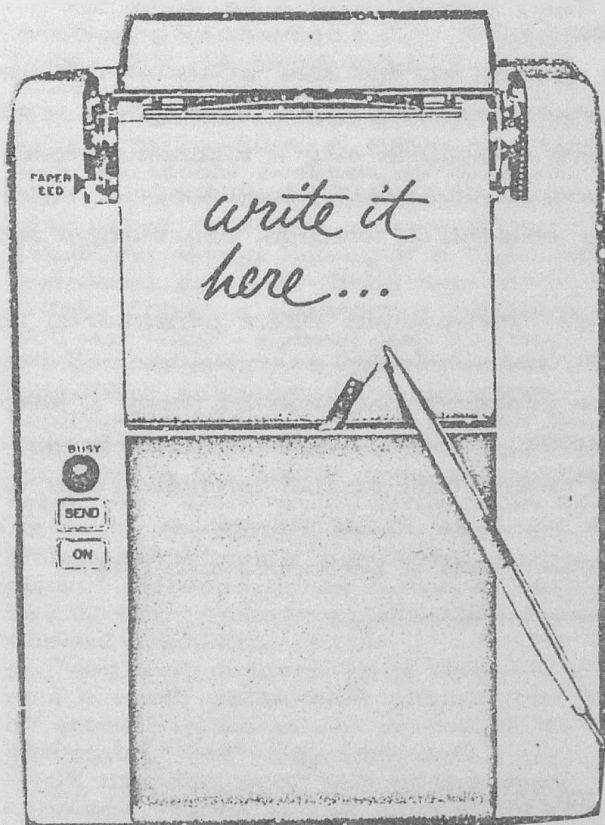
### A KATALÓGUSHASZNÁLAT ISMERTETÉSÉRE

A Council on Library Resources meg nem állapított összegű segílyt nyújtott a walnut-i (California) Mt. San Antonio College részére, annak kikísérletezésére, mennyiben használhatók fel az ún. "tanító-gépek" új hallgatók bevezetésére a könyvtár használatába. A segíly öt darab "Videosonic" berendezés megvételére nyújt fedezetet.

Egy-egy audió-vizuális gépet helyeznek a két mutató-táblázat, a két tárgyi katalógus és a szerzői kataló-

gus mellé. A berendezések diaposzitiv lemezek, hangszalagok, színes mozgófilm után fogják a hallgatóknak a szükséges felvilágosítást a cédulakatalógusok, a folyóirat- és egyéb nyilvántartások használatára vonatkozóan megadni. A könyvtárosokra így csak a könyvtárra vonatkozó első, általános jellegű tájékoztatás terhe nehezedik, s idejük felszabadul a bonyolultabb egyéni felvilágosító szolgálat ellátására. (C.L.R. Recent Developments. 1964. 133.no.)

## Az Elektrowriter



A Canadian Library egyik múlt évi számában értesültünk róla, hogy a Vancouveri Közművelődési Könyvtár az olvasóterem és a raktár között villamos író-berendezés útján létesített kapcsolatot. Levelünkre, amelyben a könyvtár vezetőségétől az eljárás leírását kértük, az Electrowriter International Corporation chicagói központjától a berendezés rövid műszaki leírását tartalmazó prospektust kaptuk.

Az "Elektrowriter" olyan elektromos berendezés, amelynek segítségével a kézírás bármely távolságra azonnal továbbítható. Tulajdonképpen három készülékből áll. Az első olyan "adó-vevő"-készülék, amivel egyrészt kézírásos feljegyzés továbbítható, s

amin másrészt kézírásos üzenet vehető fel; a második csak ugynevezett "adó"-készülék, ezen csak továbbítható az üzenet; végül a harmadik csak ugynevezett "felvevő" - berendezés, amin az első két készülék útján továbbított üzenet vehető fel. Az Elektrowriter teljes egészében tranzisztoros berendezés; 105-125 voltos váltakozó áramu áramkörbe kell bekapcsolni. Méretei: hosszúsága 14-5/16 hüvelyk (1 hüvelyk = 2.54 cm), szélessége 9 1/2 hüvelyk, magassága elől 5 1/2 hüvelyk, s hátul 6 1/2 hüvelyk. Írásfelülete: horizontálisan 5 hüvelyk, vertikálisan 3 1/2 hüvelyk. Festőanyag mennyiség: kb. 80 óra írásidőre elegendő. Energia fogyasztása: készenléti állapotban 15 watt, - automatikus papir-beadagolási működés közben 50 watt. Bemelegedési időre nincs szüksége, bekapcsolása után azonnal üzemképes.

A készüléken az üzenet írása gyolyóstoll-szerű pálcikával történik. Az üzenet - korlátlan távolságra, ami interkontinentális értelemben is veendő -

azonnal továbbították. Bekapcsolható a berendezés közönséges telefonhálózatba, vagy magán, saját hálózatba is.

A berendezés kombinálható a Bell-féle Data-phone telefonkészülékkel is. Ebben az esetben a telefonbeszélgetéssel párhuzamosan adhatók meg azok a számadatok, rajzok, vázlatok, idegen nyelvű szövegek, amelyek a szóbeli üzenetközvetítés kiegészítésére szolgálnak.

A berendezést olyan jelzőlámpa egészíti ki, ami akár íróasztalra állítható, akár falra akasztható. A jelzőlámpát lehet csengővel, vagy berregővel is helyettesíteni. A berendezés kiegészítésére szolgálnak még a különféle nyomógombos, vagy tárcsás hívó, illetve üzenet-átvételt jelző készülékek is. A készülékek áráról a prospektus nem tesz említést. A chicagói cég európai lera-  
katot is tart fent Fribourgnban (Svájc).

A prospektus tanúsága szerint az Elektrowritert főként pénzügyi központok, bankok, légiforgalmi társaságok, nemzetvédelmi szervek, tervező irodák, nagy raktárak használják. Rendeltetése ezeken a helyeken az, hogy a központból a fiókokba, a különböző alközpontokba, raktáregységekbe, üzemszervekbe utasításokat, rajzokat, s az utasítások hitelességét igazoló kézalírásokat továbbítsa. A nevezetesebb könyvtárak közül az ENSZ Könyvtára és New York City Közművelődési Könyvtár rendelkezik ezzel a berendezéssel. (BZ)

---

## SZERZŐI JOGVÉDELEM SZÁMITÓGÉP - PROGRAMOKRA

A Kongresszusi Könyvtár Copyright Office (Szerzői Jogvédelmi Hivatal) osztálya úgy döntött, hogy a jövőben - a ma érvényben levő jogszabályok szerint - az elektronikus számítógépek programjai is részesíthetők szerzői jogvédelemben. A szerzői jogvédelmet igénylő programnak a következő kellékekkel kell bírnia: 1/ az anyag-gyűjtés, anyagválogatás, elrendezés, szerkesztés és kifejezés tekintetében elegendő elemet kell tartalmaznia ahhoz, hogy az eredeti szerzőség megállapítható legyen; 2/ a programot a szükséges szerzői jogvédelmi megjegyzéssel

közzé kell tenni, ami annyit jelent, hogy bizonyos számú "példányt" kell belőle publikálni, illetve az olvasóközönség rendelkezésére bocsájtani; 3/ az ugynevezett kötelespéldányoknak olvasható szöveget is kell tartalmazniuk, még abban az esetben is, ha maga az eredeti anyag vizuálisan nem érzékelhető, illetve nem olvasható.

Ezt az elvi döntést később a gyakorlat alapján fogják úgy kialakítani, hogy az a számítógép-programok hatá-  
thatós szerzői jogvédelmét szolgálja. (L.C. Information Bulletin. 23.vol. 1964. 20.no. 226.p.)